

øverste Klasser; men denne Deling kan man ialtfald ikke lade indtræde for de Disciple, der allerede ere over 6te Klasse, og saaledes allerede have modtaget Fællesundervisning i en Del af den Tid, hvor den skulde være delt. Det er en lille Mangel, men jeg antager og haaber, at den ærede Minister vil udtale, at han anser sig beføiet til at forstaa den hele Foranstaltning saaledes, at den først efterhaanden og nedenfra skal gennemføres. — Med disse Uttringer skal jeg anbefale samtlige mine Forslag, om hvis Rigtighed jeg føler mig overbevist, men i ethvert Fald de Forslag, som ere tiltraadte af Ministeren, til Vedtagelse af det høie Thing, altsaa Forslagene under Nr. 3, 4, 5 og 6.

Fischer: Jeg kan fuldtvel fatte de Betæneligheder ved den af Ministeren foreslaaede Ordning af det lærde Skolevæsen, der have fundet deres Udtryk i de Underændringsforslag, der under Nr. 9 og 10 ere stillede af tvende ærede Medlemmer (Nellemann og Næsing), og jeg vil afgive den Tilstaaelse, at den nye Ordning ogsaa fra Følelsens Side er mig imod. Det forekommer mig lidet tiltalende paa en saadan Maade at dele Undervisningen for dem, der dog i deres tilkommende Liv i væsentlige Punkter skulle have fælles Maal og skulle betragte hverandre som Eigemænd. Men, naar man overveier Stillingen nærmere, saa tror jeg ikke, at man vil kunne komme bort fra, at en Deling er en Nødvendighed. Grunden til, at man nu tænker paa at iværksætte en saadan, er jo de vistnok ikke ubegrundede Klager over Skolernes Overlæsfelse, som man i længere Tid har hørt. Men hvorledes er denne Overlæsfelse kommen tilstede? Den er jo kommen tilstede derved, at den nye Tid trængte sig ind med sine Fordringer paa de gamle Latinskoler. De gamle Latinskoler hed med god Føie Latinskoler, thi Latin gav da Nøglen til den fortrinligste Litteratur, som Verden dengang eiede, og det gav derhos Nøglen til hele den Videnskabelighed, som derefter havde dannet sig, og som har Præget af hele Dannelsen i den Tid. Latin maatte derfor dengang indtage en saa overveiende vigtig Plads i Sko-

lerne, som det gjorde. Det Samme var endnu Tilfældet i en Tid, som laa temmelig nær op til Nutiden. Græsk kom jo, som bekendt, først senere til i Skolerne som et Sag af nogen virkelig Betydning. Paa Grundlag af denne gamle Dannelse, den klassiske Dannelse, udviklede der sig imidlertid en moderne Dannelse, der nu i vor Tid indtager en saa fremragende Betydning, at det er umuligt i Skolerne at se bort derfra. De nyere Sprog have en Litteratur, der paa ingen Maade staar tilbage for den klassiske, og mange Videnskaber have nu faaet en Udvikling, som staar meget høit over den, som Oldtidens Folkeslag kjendte. Den nye Tid gjør derfor sine Krav gjældende, og den maa kjendes. Og nu stormede da saa disse dens Krav ind paa de lærde Skoler, der ikke vidste Andet at gjøre, end Tid efter anden at luffe Døren op paa Klem snart for en og snart for en anden paatrængende Gæst. Derved er det efterhaanden flet, at Skolerne ere blevne overfyldte, idet de i det Væsentlige endnu hvile paa det gamle Grundlag, men ved Siden deraf ikke har været istand til at afvise de Fordringer, som den nye Tid gjør. Og naar man nu siger, som det ærede 6te Medlem for Kjøbenhavn (Nellemann) før sagde, at man jo kan slaa af paa nogle Sag, saaledes paa Mathematisk og paa Naturvidenskaberne, saa maa jeg dertil bemærke, at det netop er det, som ikke lader sig gjøre. Den, som i vor Tid med Føie skal kunne gjøre Krav paa at have videnskabelig Dannelse, kan nemlig ikke mere vise disse Sag tilside, og den hele Udviklingsretning, som Livet i vore Dage har taget, gjør det paatrængende nødvendigt, for Skolerne at tage Hensyn netop til de nyere Sprog og til de mathematiske og naturvidenskabelige Sag. Jeg kan derfor ikke se, at der er nogen anden Udvei at vælge ved en Reform af det lærde Skolevæsen end, den at indrette to Kursus, det ene i det Væsentlige hvilende paa det Gamle og det andet i det Væsentlige tagende Hensyn til den nye Tids Fordringer. — Jeg kan altsaa i det Hele slutte mig til den Tanke, som er udtalt i det af den høitærede Minister stillede Ændringsforslag. Jeg vil dog benytte denne Leilighed til at udtale, at fra dette Synspunkt betragtet er rigtignok det egentlige,